

Bjørn Erik Næss
Finansdirektør, DNB

Finans Norges seminar om kapitalkrav, 4. juni 2014

DNB

Effekter for norske banker av
manglende harmonisering av
kapitalkrav over landegrensene

DNB støtter strengere kapitalkrav, men dette behøver ikke gå på bekostning av like konkurransevilkår

- *«Det overordnede målet med EØS-avtalen er å knytte EØS/EFTA-landene til EUs indre marked.*
  - *Gjennom utvikling og forvaltning av et felles regelverk er formålet å skape like konkurransevilkår i hele EØS-området på de felt som omfattes av avtalen.»*
- Kilde: Europaportalen, (Regjeringens offisielle informasjonssider om samarbeidet med EU)
- Norske banker ønsker like konkurransevilkår i det norske markedet
  - Norske banker ønsker like konkurransevilkår i internasjonale markeder:
    - Shipping
    - Offshore
    - Energi
    - Sjømat
    - Baltikum
  - Norsk regulering vil og skal dekke begge perspektiver

Fullharmonisering og like regler er utgangspunktet

- EUs CRR / CRD IV var i utgangspunktet bygget på fullharmonisering – dvs. landene stod ikke fritt til innføre strengere regler
  - «Single Rule Book»
  - Hjemlandsregulering som hovedregel
- CRD IV åpner likevel for betydelige nasjonale valg
  - Hensyn til finansiell stabilitet
  - Legger til rette for å differensiere krav etter nasjonale risikoforhold
  - Valg skal begrunnes og en rekke prosedyrer skal følges
  - «Controlled National Discretion»

En rekke avvik i den norske reguleringen

Avvik fra CRR (forordningen)

- Basel I-gulv på RWA (i stedet for på kapital). CRR artikkel 500
- SMB-rabatt – RW skal multipliseres med 0,7619. CRR artikkel 501

Avvik fra CRD IV (direktivet)

- Beregningsgrunnlag for motsyklisk buffer
- Prosedyrekravene er ikke innarbeidet, f.eks. revurdering av systemrisikobuffer annet hvert år
- Gjennomføringstidspunkt for SIFI-buffer (1. juli 2015 vs. 1. januar 2016)

Grunnleggende ulik tilnærming i tilsynspraksis mellom norske og svenske myndigheter

- Basel I-gulvet
- SMB-rabatt
- Kalibrering av IRB-modeller og stresstester
- Direkte overstyring av bankens modeller (pilar 1) versus kapitaltillegg (pilar 2)
- Boliglånsmodeller
- Risikovekting på kommuner (standardmetoden) – 0% i Sverige og Danmark, 20% i Norge
- Forsikringskonsolidering

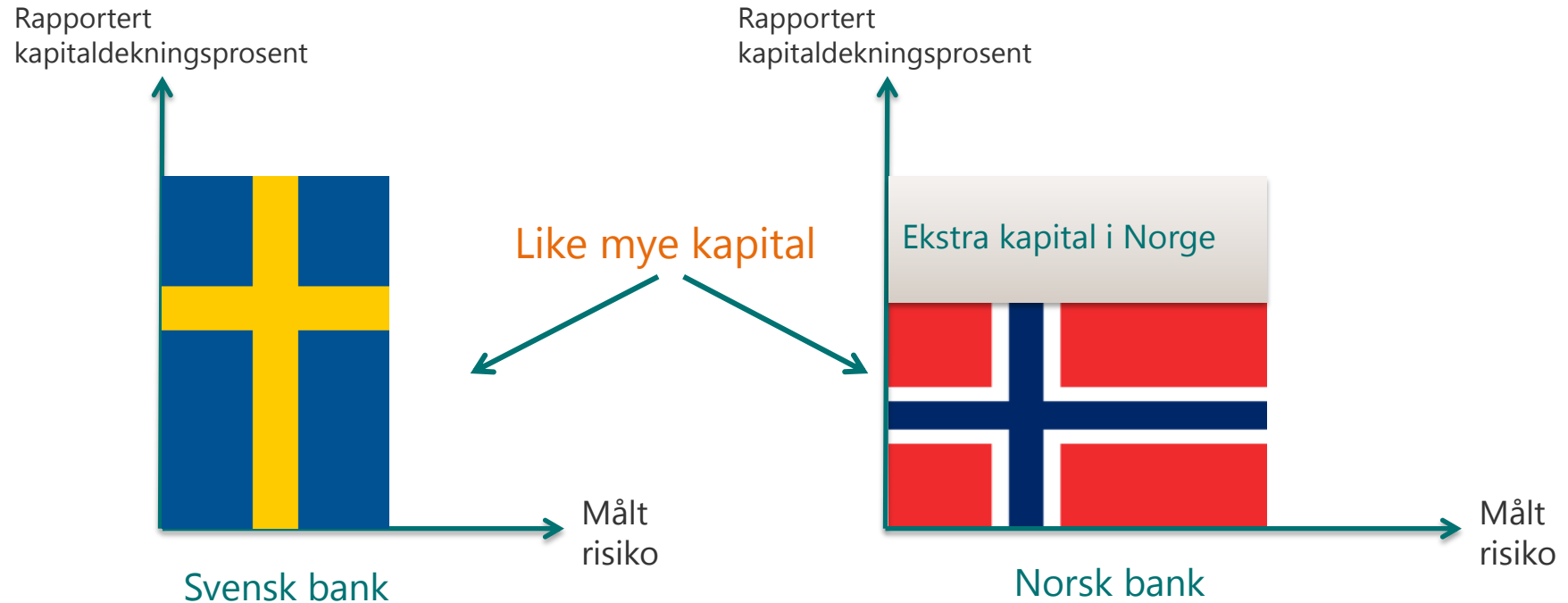

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Mens svenske myndigheter fokuserer på ekstra kapital, krever norske myndigheter strengere risikomåling

For at sterk soliditet skal være en konkurransefordel, må den være synlig!

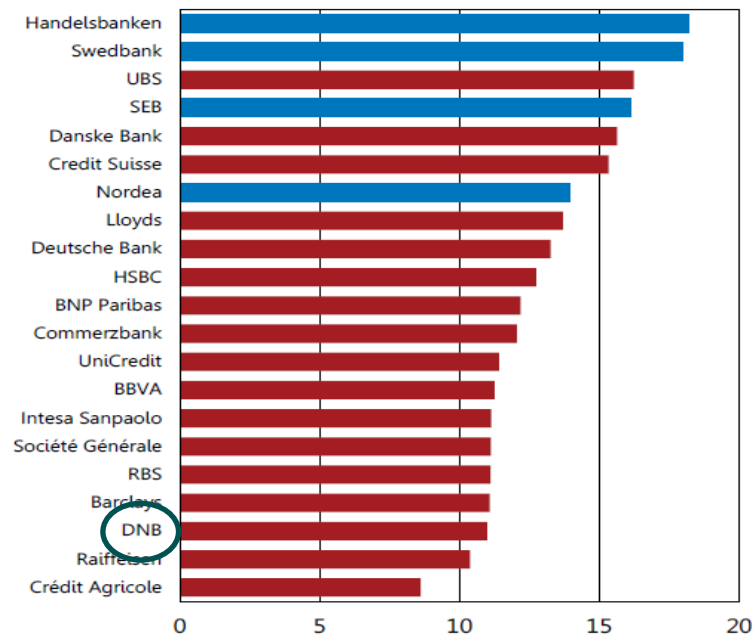

Reell soliditet kommer ikke frem i internasjonale sammenligninger

Figur fra Riksbankens rapport
Finansiell stabilitet 2013:2

Diagram 1:5. Kärnprimärkapitalrelasjoner enligt Basel II

Juni 2013, prosent

Källor: SNL Financial och Riksbanken

Finansmarknadsmeldinga 2013:

«Mange EU- og EØS-land har overgangsføresegner om Basel I-golv, men den praktiske gjennomføringa er ulik.»

Basel 1-gulv på RWA

Norge

Basel I-gulv på kapital

Belgia, Bulgaria, **Danmark**, Estland, **Finland**, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Kroatia, Kypros, Latvia, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Storbritannia, **Sverige**, Tsjekkia, Tyskland, Ungarn og Østerrike.

Liechtenstein (Sveits)

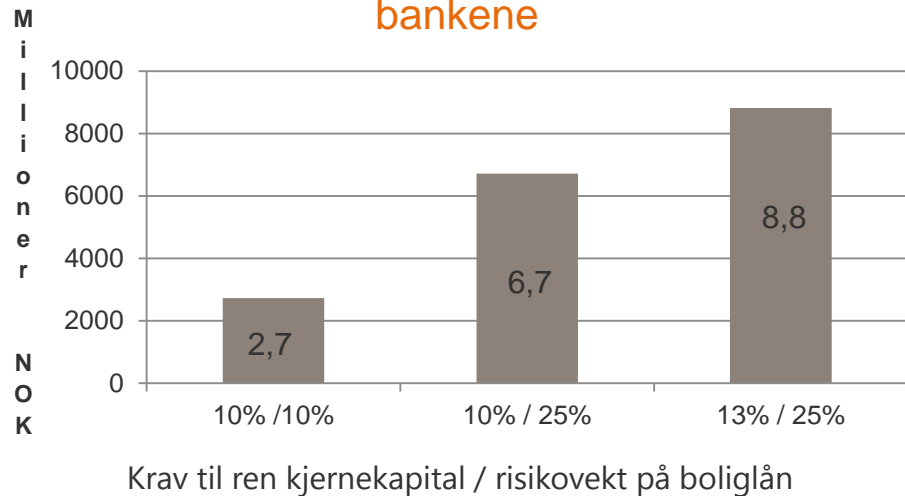

Island: Ingen banker bruker IRB

Økte kapitalkrav og økte vekter på boliglån kan være en fornuftig forsikringspremie å betale – men det koster

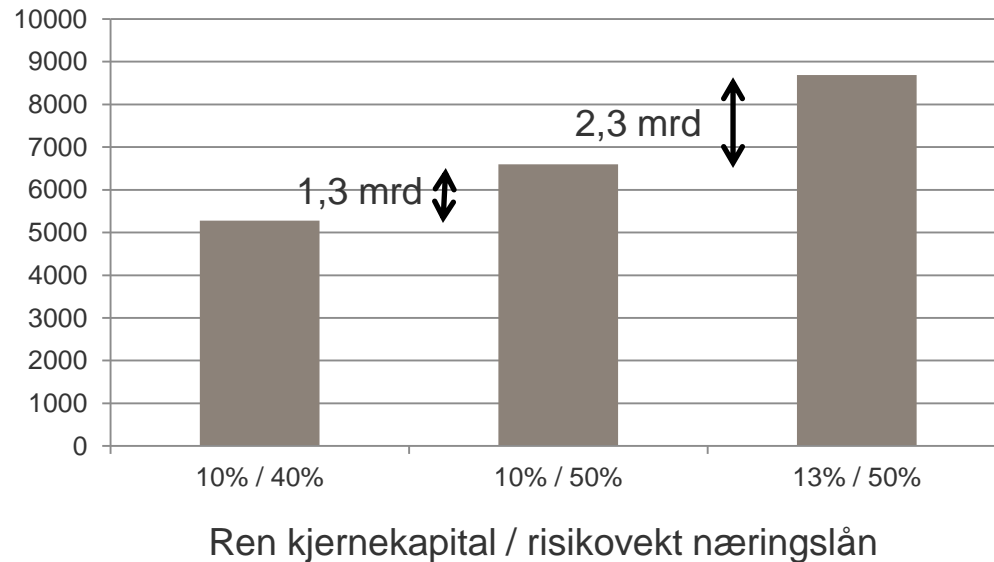
Årlig kostnad for norske boliglåntakere knyttet til betjening av egenkapitalen i bankene

Forutsetninger: volum av boliglån 2100 mrd., avkastning på egenkapital 12 prosent

Mer konservativ risikovekting og høyere kapitalkrav har en kostnad også for norsk næringsliv – illustrativ beregning

Årlig kostnad for norske bedrifter av økte krav og strengere risikomåling

Forutsetninger: volum foretakslån: 1100 mrd., avkastning på egenkapital 12%

SMB-rabatten bør innføres også i Norge av hensyn til en viktig del av næringslivet og for å sikre like konkurransevilkår

- I lys av de skjerpede kapitalkravene er det forsvarlig å innrømme en rabatt for en avgrenset del av bankenes porteføljer – det er likevel mer enn tilstrekkelig med kapital bak disse engasjementene
- SMB-rabatten er en del av forordningen og avvik må eventuelt forhandles særskilt med EU
  - Svenske og danske myndigheter har trolig ikke kompetanse til å frata sine banker SMB-rabatten
  - Svenske og danske banker nyter trolig i dag godt av SMB-rabatten også for norsk eksponering
- Fordelen med SMB-rabatten kan anslås til 0,2 – 0,3 prosentpoeng på rentemarginen. Dette er en urimelig konkurransevridning i favør av utenlandske banker

Hvorfor er harmoniserte krav og reguleringer viktig?

- Det bør ikke være et motsetningsforhold mellom strenge krav og like konkurranseforhold
- Norske bankkunder bør ikke betale en ekstra «forsikringspremie» på sine banklån
- Norske bankkunder og samfunnsøkonomien er tjent med en sterk, levedyktige finansnæring også i fremtiden

